

ALMANYA'DAKİ BRANDENBURG VE SAKSONYA EYALET SEÇİMLERİ SONRASI SANDIKTAN ÇIKAN 5 SONUÇ

-

03.09.2019

EuroNews (2 Eylül 2019)

Almanya'da geçen haftasonu Brandenburg ve Saxonya'da düzenlenen eyalet seçimlerinde aşırı sağcı Almanya için Alternatif Partisi (AfD) sandıktan ilk sırada çıkamasa da büyük bir başarıya imza attı. Kuruluş yılı 2013'ten beri alınan bu parlak sonuçlar 2017 eyalet ve 2019 Avrupa Parlamentosu seçimlerindeki başarılarını da teyit etti. Başbakan Angela Merkel'in partisi Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) ve koalisyon ortağı Sosyal Demokrat Parti (SPD) seçimde kan kaybetti.

İktidar partileri iki eyalette de sandıktan lider çıkmış olsa da Avrupa'nın en büyük ülkesindeki merkez partilerin popülizmin yükselişini engellemede ne kadar zorlandıkları AfD'nin başarısı ile gözler önüne serildi.

Ülkenin özellikle doğusunda partilerin yabancı ve sistem karşıtlığı mesajları Alman seçmenlerinde yankı bulurken doğu Alman siyasetinin önemli aktörlerinden aşırı solcu Linke Partisi'nin oy kaybederek yüzde 10 seviyesine inmesi, solcu popülist seçmenin bir kısmının aşırı sağa kaymış olabileceğine işaret etti.

Peki Almanya'nın iki doğu eyaletindeki seçimler ülke için hangi sonuçları doğurdu? Sonuçlar ülkenin siyasi geleceği için ne gibi bir öneme sahip?

1. CDU/SPD koalisyonu düştü ama yıkılmadı

Almanya'nın iki önemli doğu eyaletinde CDU ve koalisyon ortağı SPD seçimden ilk sırada çıktı. Fakat sandık sonuçları iki tarafın da ciddi oy kaybına uğradığını, aşırı sağcı popülist Almanya için Alternatif Partisi'nin (AfD) ise küçük bir farkla ikinci parti geldiğini gözler önüne serdi. Bu durum koalisyonu paylaşan hem CDU hem de SPD'nin büyük bir darbe almasına neden oldu.

Sarsıntının nedeninde iki eyalette de iktidarda oluşan koalisyonların yıkılması bulunuyor. Saksonya'da SPD eyalet seçimlerinin son 130 yılının en kötü sonuçlarını alarak oyların sadece yüzde 7,7'sini elde edebildi. Bu da CDU ile girilen koalisyonun son bulmasına neden oldu.

Brandenburg'da SPD'nin aldığı zafer ise diğer koalisyon ortağı Linke'nin seçmen tarafından cezalandırılmasından dolayı sönük kaldı ve Saksonya'da olduğu gibi koalisyon bozuldu.

2. AfD iktidara hiç bu kadar yakın olmamıştı

Şu ana kadar Almanya Federal Parlamentsu'nda sandalyesi bulunan tüm siyasi partiler AfD ile bir ittifakı reddetti. Fakat buradaki asıl soru aşırı sağcı partinin seçimlerde aldığı başarıları devam ettirmesi durumunda bu reddin ne kadar daha sürdürülebileceği. Avrupa'yı örnek aldığımızda yanıt çok uzun süre olmayacağı yönünde.

Brandenburg ve Saksonya'da oyların dörtte birini elde eden AfD özellikle koalisyon kurma girişimlerinde durumun kritik bir hal alacağını habercisi.

Örneğin Saksonya'da Hristiyan Demokratlar'ın hükümet kurmak için SPD ve Yeşiller'in kapısını çalacağına kesin gözüyle bakılıyor.

Brandenburg'da ise Yeşiller'in SPD ile Linke arasında gidilecek solcu bir koalisyonda rol almaları yüksek bir ihtimal. Bununla birlikte bölge ekonomisinin temel taşı olan kömür üretimi konusunda Yeşiller ideolojik alanda zıt bir noktada. Koalisyonun kurulması için bu pozisyonlardan geri adım atmanın şart olması AfD'nin selini kuvvetlendiriyor.

Buna paralel olarak bazı muhafazakar politikacılar AfD'nin savunduğu kimi fikirleri aşırı sağcıların yükselişini engellemek için sahiplenmeye başladı. Saksonya'da CDU adayı Michael Kretschmer partisine karşı bir kampanya yürütmeyi tercih etti. Rusya'ya yaptırımları eleştiren politikacı, Saint-Petersburg'a giderek Vladimir Putin ile görüşmeyi teklif etti.

Bu da AfD ile kurulabilecek bir koalisyonun o kadar da düşük bir ihtimal olmadığını işaret ediyor.

3. Almanya bölünmüş kalmayı sürdürdü

Son iki eyalet seçiminden çıkan kesin bir sonuç varsa o da Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesinden tam 30 yıl sonra iki tarafın birbirinden gittikçe uzaklaşması. İşsizliğin çok düşük seviyelerde olması ve bölgelerde yıllardır sağlanan ekonomik büyümeye rağmen Almanya'nın doğusunda yaşayanların önemli bir kısmında terkedilmişlik hissi hakim. Daha iyi iş imkanları sebebiyle 3 buçuk milyondan fazla gencin bölgeyi terk etmesi halkta geleceklerinin ellerinden alınması olarak yorumlanıyor.

Bu demografik sorunun en fazla olduğu bölgeler ise AfD'nin en güçlü olduğu kırsal alanlar. Bunun üzerine göç konusundaki endişeler de eklenince AfD'nin popülist söylemlerinin oy kazanması çok zor olmuyor. Sandığa yansıyan bu durum normalde yüzde 10'u aşamayan AfD'nin bu oranı Saksonya'da yüzde 28'e taşımasının bir kanıtı.

Seçime katılım oranının yüksek olması da AfD'yi avantajlı kıldı. Zira daha önceleri seçimlere gitmeyen büyük bir bölüm sandıkta oyunu popülist söylemlere attı.

4. 'Yeşil dalga' tsunamiye dönüşmekten uzak

Son yıllarda Yeşiller'in arka arkaya elde ettiği seçim başarıları sadece Almanya'da değil ülke sınırları dışında da yankı buldu. 2017 federal seçimlerinde yüzde 10 oy oranını aşamayan siyasi parti son kamuoyu yoklamalarında yüzde 20'lere yükseleceğinin sinyallerini verdi.

Son eyalet seçimlerinde de Yeşiller oylarını artırdı ama beklenen seviyeye ulaşamadı. Sandık öncesi yapılan anketler Yeşiller'in Brandenburg'da yüzde 14,4, Saksonya'da ise yüzde 10,9 oy alacağını işaret ediyordu. Kesin olmayan sonuçlara göre bu oran sırasıyla yüzde 10,8 ve 8,6'da kaldı.

Sonuçlar Yeşil dalga'nın en azından yakın gelecekte bir tsunami'ye dönüşmeyeceğini işaret etti.

5. Almanya'da yeni kural siyasi bölünmüşlük

Almanya'nın doğusu ve batısındaki tek ortak nokta siyasi tablonun parçalara ayrılmış olması. II. Dünya Savaşı sonrası Almanya'da Parlamenta girebilmek için partilerin yüzde 5 oy barajını aşmaları şart kıldı. Bu kararın gerekçesi Weimar döneminde savaş öncesi yaşanan siyasi parçalanmaydı. Meclisteki 10'u aşkın siyasi parti sistemin felç olmasına ve Nazilerin yükselmesine neden olmuştu.

Savaş sonrası dönemin büyük bir bölümü de bu sebeple CDU ve SPD monopolünde yaşandı. AfD'nin yükselişi Almanya'da otoritarizmin geri dönüşü olarak görölme de siyasi sisteminin daha bölünmüş ve netlik kaybettiği gözlemlenebiliyor. Kimilerine göre ise bu bölünmüşlük farklı fikirlerin de dile getirilmesini sağlayan demokratik bir ortam yaratıyor.

Pazar günü alınan eyalet sonuçları ise iki partinin monopolünün artık sona erdiğini ve siyasi tablodaki parçalanmanın süreceğini işaret ediyor.

Kaynak/Source: